

Alimentació

ECONOMIA | 26/03/2022

“He hagut de sacrificar vaques perquè gasten més del que fan en llet”

Amb l'escalada dels costos de producció, els ramaders opten per desfer-se de bestiar per no sumar més pèrdues

Maria Garcia

🕒 4 min

5 🗨️ 📌 🔗

Esmeralda Roureda, de Lleida, és una dels ramaders que pateixen pel futur de la seva explotació per l'encariment del preu dels cereals. JOVES AGRICULTORS I RAMADERS DE CATALUNYA (JARC)

[Leer en castellano](#)

GIRONA El 2014, amb 26 anys, Pau Barnés va fer un tomb a la seva vida: va deixar la feina de lutier per seguir l'estela de les dues generacions anteriors i ser pagès. Els seus pares li van traspasar la granja familiar, Can Gimferrer, a Caldes de Malavella, amb un centenar de vaques lleteres. Però el seu projecte il·lusionant i engrescador ben aviat es va convertir en un malson per l'augment dels costos de producció. Primer van ser els cereals –que van començar a pujar fa un any i s'han disparat per la guerra d'Ucraïna, que n'és un dels productors principals d'Europa–, i després van seguir la llum, el gasoil i els fertilitzants –que s'han incrementat també pel conflicte bèl·lic: Rússia n'és un dels majors exportadors.

“El meu pare tota la vida barallant-se per cobrar més per la llet i mai ho va aconseguir, i ara continuem allà mateix”, lamenta el jove, que mostra l'arxiu on guarda tots els números de l'explotació. “Entre el 2015 i el 2020 vam cobrar el mateix preu per la llet que a finals de la dècada dels 90, i ho fèiem amb els costos disparats. Fa anys que arrosseguem mancances. Després d'un 2020 i un 2021 fotuts per la

pandèmia, ara el 2022, amb la guerra, ja ens ha acabat d'ensorrar en un pou ben fondo", lamenta.

El sector primari, al límit per l'augment de costos

Un dels maldecaps més grans dels ramaders és el preu dels cereals que alimenten el bestiar. A la seva finca, els Barnés tenen camps de farratge, però no en fan prou, perquè les vaques productores també necessiten pinso per mantenir el nivell de producció que fa sostenible l'explotació. "Si mengessin només farratge, farien menys litres de llet i llavors sí que seria del tot inviable", admet.

Actualment, tenen unes 130 vaques, de les quals 58 són productives. Cada dia es gasta, només en menjar, 570 euros, més els costos de la llum, les assegurances, l'aigua, la quota d'autònoms, els crèdits i les amortitzacions. "Sumant totes les despeses, em costa 43 cèntims produir un litre de llet i me'l paguen a 37. I fem una mitjana de 39 litres al dia", calcula. Davant l'acumulació de pèrdues, aquest 2022 ha hagut de sacrificar una desena de vaques, que se sumen a la cinquantena de finals l'any passat. "Si pogués comprar menjar a preus

normals no ho hauria fet, perquè he perdut el 15% del ramat productiu, però gastaven més del que feien en llet, i me'n donaven més per la carn. La nostra situació és tan insostenible que, per capitalitzar-nos, hem de matar bestiar, i això vol dir que hipotequem el nostre futur", adverteix.

Barnés, que també és membre d'Unió de Pagesos, recorda que Catalunya és deficitària en producció de llet i que encara ho serà més perquè "estan escanyant el sector". "Aquí hi ha uns culpables, i són els grans supermercats com Mercadona i Bon Preu, que compren la llet per sota del preu de cost. Ells cada any sumen milions de beneficis, mentre que nosaltres no pensem de sumar pèrdues i tancaments", afirma aquest ramader.

Dues granges més clausurades

Els lleters són els ramaders que estan més tocats, però també els productors de carn comencen a trontollar per l'encariment dels cereals. Esmeralda Rourera, ramadera de Lleida, acaba de tancar dues granges, amb 100 i 150 vedells que ha hagut de sacrificar. "Entre el lloguer, l'assegurança de la retirada dels cadàvers, els medicaments, els impostos, la llum, l'aigua i l'alimentació estàvem perdent entre 100 i 150 euros per vedell. Arrossegàvem una motxilla molt pesada, i amb la guerra d'Ucraïna s'ha agreujat", exposa.

Imatge de la granja familiar Can Gimferrer, a Caldes de Malavella, on Pau Barnés té unes 130 vaques. PAU BARNÉS

La ramadera prové del món sanitari, però el 2013 es va unir al seu marit per agafar el relleu dels seus sogres a l'explotació familiar, d'uns 900 vedells i un miler de porcs, i poc després van agafar les dues granges que han hagut de clausurar. "Tinc por, perquè no sé fins on arribaré", reconeix Rourera, que pateix per si tampoc poden mantenir les instal·lacions de la família. Cada setmana, només en alimentació, es gasta entre 3.000 i 4.000 euros per tanc, i necessita uns vuit mesos d'engreix abans de portar els vedells a l'escorxador. "Hi ha animals que hem de sacrificar més aviat per poder pagar les factures, perquè si no és inviable, no podem assumir aquest augment de costos", diu la ramadera, que també és la presidenta dels Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya a Lleida.

Repercussions a la cadena alimentària

Els ramaders són la primera peça de la cadena alimentària i, com al dòmino, si ells cauen, d'altres van darrere seu. Les fàbriques de pinso han començat a notar que hi ha clients que no poden pagar i d'altres que opten per tancar. "Si no aguantéssim els pagaments a 30 o 90 o més dies, la majoria de clients ja haurien plegat. Els ramaders tenen por, perquè hi ha una incertesa tan gran i una pujada tan brusca que no saben què fer, perquè cada cop perden més diners", assenyala Joan Roca Trull, de Bio Nutri Natura, una fàbrica de pinso per vaques de Santa Eulàlia de Ronçana (Vallès Occidental).

El director de la càrnica Grup Viñas, Josep Viñas, afegeix que estan molt preocupats perquè hi ha pagesos que no continuaran. "Els preus dels cereals són espantosos i molts diuen que deixaran d'entrar nous vedells, perquè són explotacions petites i no poden assumir aquests costos. Estem en mans d'especuladors i no sabem com pot acabar això, perquè tampoc no veiem que els governs hi facin res", lamenta. El responsable d'aquest escorxador de Vic, com la resta d'entrevistats, reclama a les administracions mesures per salvar el sector. Tots asseguren que l'abastiment a curt i mitjà termini està garantit, però alerten que si la sagnia no s'atura podrien desaparèixer el gruix de les explotacions catalanes.